

NIONDE ÅRG. N° 3	Prenumerationspris: Helt år Emk. 225:— Halvt „ „ 125:— I utlandet: Helt år Emk. 350:— Halvt „ „ 200:—	UTKOMMER ALLA ONSDAGAR Redaktion: Svenska Folkförbundet Redaktör: N. Blees Reval, Riddaregatan 3.	Annonspris enligt överenskom- melse. För längre annonse- ring beviljas Ordbatt.	20 jan. 1926
--	---	--	---	-------------------------------

Till medlemmarna i Revals svenska församling.

Den svenska församlingen i Reval har bestått sedan den katolska tiden och det är att hoppas, att den skall bestå ännu genom århundraden. Dess arbete och liv betingas emellertid för närvarande till stor del genom undersöd från Sverige. Det är av stor vikt att alla medlemmar i vår församling göra sig reda för, vad detta understöd innebär. Det är en gåva i kärlek för att andligt liv och kristen tro skall förkovras bland svenskarna i Reval. Men en sådan gåva förpliktar. Och den förpliktar revalssvenskarna närmast till två ting, dels att med all makt bevara medvetandet att de tillhöra en svensk församling, ingen tysk eller estnisk, dels att troget och i god tid erlägga sin kyrkoskatt.

Det är närmast om detta senare här skulle sägas ett par ord. Det är helt enkelt icke rätt att så slarva med församlingsskatten, som åtskilliga i församlingen göra. För mången ligger den efter obetald sedan ett par år, mången betalar, först när ett nytt år kommit, en del betalar icke alls. Men hur mången är det härvid,

som vågar skylla sin försumlighet på att skatten är för stor? Man må besinna, att man har del i en stor och omfattande organisation till en summa av — 250 mk. pr år!

Det är ett egendomligt förhållande, att på öarna, särskilt Rågöarne varenda skattebetalare (utan ett undantag) troget erlägger sina avgifter före årets slut, änskönt tillgången till kontanter på öarna i många fall är mindre än i staden. Och jag nämner såsom en heder för Stora Rågö, att hela dess skattesumma inlevererades redan i september, änskönt man under 1924 bekostat kapellet omkr. 50.000 mk. och under 1925 omkring 15.000, allt detta i trots av att församlingens pastor kan besöka ön endast 3—5 gånger årligen. Förtjänsten av rågöbornas fullgörande av sina skyldigheter tillkommer dels de duktiga kyrkoförmyndarne, dels och framför allt ett bevarat gammaldags äkta svenskt pliktmedvetande.

Om revalssvenskarna, det vill i detta fall säga de försumliga skattebetalarna, toge exempel från öarna, så sluppe vår församlings budget lyckligare undan, och kyrkokassören och undertecknad

länge vida mindre bekymmer med statistikcentral-kassebetalningar m. m.

Erik Petzäll
 Reval d. 13. jan. 1926.

Birkas.

Jag antar, att alla de som gått på Birkas ha Kustbon, annars böra de som alla andra svenskar skaffa sig den, ty visserligen är bladet litet och kommer sällan, men det är bra i alla fall, eftersom vi där kan träffa varandra. Nu vill jag t. ex. berätta litet om vad som skett på Birkas, sedan vår kurs började, och jag kan ju inte skriva brev till alla, jag känner, men ha mina bekanta och andra tidningen, så få de läsa det.

Egentligen skulle jag berätta om det som är viktigast här, nämligen arbetet, men nu är det så att många inte förstå, att det verkligen är roligt att sitta vid böcker och på skolbänk, och att det i grund och botten är rätt skönt att komma underfund med att man i alla fall är en "drämb", ty har man funnit det, så känns det så gott att få avhjälpa det felet lite. Och nog har man nytta av det också! Men det underligaste är, att världen blir så stor och på samma gång så märkvärdigt liten, och detsamm gäller människan. Men det där får ni själva uppleva, om ni kommer hit.

Skulle vi gå till allt det andra, som alla kalla roligt, så ha vi våra fester och samkväm.

Först hade vi Lucia. Den festen som vi firade tidigt på morgonen, beskrevs i fjol i Kustbon liksom de övriga festerna. Fyra flickor voro Lucia och bjödo på kaffe vid långbord, prydda med ljus och grönt, rektorn läste för oss, och vi sjöngo vi förstås.

Och så som avslutning på höstterminen hade vi julfest. Då kändes det att vi alla här på Birkas äro en stor familj, ty vi hade roligt allesamman. Det är som om alla bleve barn vid julen, och barn kunna ju roa sig. Men undra på att man måste skratta, när "Simon i Sälle" kommer med alla sina mästare: en fet bagare, en tjock borgmästare, en halt skomakare, en vinglig och mager skraddare och en sotare som hostade svårt och hade en grytlapp till näsduk. För att nu inte tala om deras fruar. Och Mellbom — och fru Mellbom sen, "som pressar tårar fram" ur en flaska! Och så var det ljusbilder, som rektorn ritat. De voro ömsom roliga (när de gällde andra) och ömsom elaka (när de gällde en själv), men en måste skratta — åt sig själv också.

Men allt blir för långt att beskriva, för mycket hinner man med från kl. 5 till kl. 12. Men det hade ej varit en julfest, om ej allvaret fått sin beskärda del. Rektorn höll till slut ett tal över julen som en glädjens och allvarets fest, och när vi därefter sjöngo "Bred dina vida vingar", så kände vi starkt denna varma, högtidliga känsla, som hör julen till.

Nu är arbetet igång igen. Ibland om lördagarna leka vi, om söndagskvällarna höra vi i högtalare radiomusik från Stockholm och Berlin och Leningrad m. m. Undra då på att man tycker, att världen är stor och liten på samma gång.

Ja nu slutar jag, så som det gör i radion:

"Godnatt, godnatt".
Nuntians.

Costance Ullner död.

Djurskyddsarbetet ej blott i Finland utan i hela norden har gjort en oersättlig förlust genom fru Constance Ullners frånfalle

den 13 dennes efter en tids sjukdom. Att teckna vad allt hon varit och vad hon gjort för djurens väl låter sig ej göra. Hennes verksamhet har varit välsignelsebringande ej blott för djuren, utan även för människorna, speciellt för dem, vilka drabbats av ett oblikt öde.

När man talar om fru Ullners djurskyddsverksamhet kan man utan tvekan påstå, att då djurskyddets historia en gång skrives, hennes namn skall stå på dess första blad.

Fru Ullner förstod att i sitt arbete betjäna sig av ett medel, som bättre än något annat bidragit till framgången: föredraget. Det skulle föra för långt att i detalj skildra hennes föredragsverksamhet som omfattade ej blott Finland utan sträckte sig långt utom dess gränser, främst Sverige. Därjämte har hon såsom representant för djurskyddsföreningar deltagit i kongresser i Sverige, Danmark, England, Frankrike och Italien, bidragande genom sitt uppträdande vid dessa att göra djurskyddsarbetet känt och erkänt utom Finlands gränser.

Men hennes djurskyddsverksamhet inskränkte sig ej enbart till föredraget, även i det tryckta ordet fann hon en säker bundsförvant i sitt arbete. Främst nämna vi i detta syfte den av henne utgivna tidskriften Finlands Djurskydd och barntidningen Den Lilla Djurvännan; men har därjämte publicerat ett stort antal djurskyddsskrifter.

Fru Ullners arbetsiver har såsom nämnt ej omfattat ensamt djurskyddet, hon har jämväl funnit tid för filantropisk verksamhet, vilken främst kommit de olyckliga blinda, Frälsningsarmen m. fl. till del.

Slutligen har hon med intresse omfattat folkbildningen och arbetarsträvandena bl. a. genom föredragsverksamhet inom Arbetets vänner i Helsingfors. Hennes inlägg till fromma för Runöborna äro ock bekanta och har av dem med tacksamhet uppskattats. Även i det övriga Svenskestland minns man henne med tacksamhet.

Fru Constance Ullner, född i Helsingfors den 20. mars 1856 av kommunalrådet Robert Ullner och Anna von Kothen, var sålunda vid sitt frånfalle nära 70 år gammal. Sin skolbildning inhämtade

hon i Svenska fruntimmersskolan i Helsingfors, vilken hon genomgick. Närmast sörjes den bortgångna av syster.

Efter Hbl.

Riksdagsvalen stå för dörren.

Förrän rösterna avgivas måste noga övervägas, vilken väg svenskarne ha att gå. Orsakerna äro bekanta, varför en egen representant icke kan genomföras. Det gäller således en sammanslutning med ett annat parti. Vilket kunde det vara, det är den viktiga frågan. Det tycks vara självklart, att det bara kan vara ett annat minoritetsparti, då de andra efter erfarenhet icke ega samma förståelse för minoritetsfrågor. Det kan annars aldrig litas på, att vid möjliga tillfällen minoritetsfrågan riktigt ihågkommes. Dessa frågor kunna anses vara för obetydliga, för att vid röstningen spela en roll; så kan det hända, att överraskningar uppstå emot minoritetsintressena. Därför vore det rådligast att fatta i förväg ett bestämt beslut och gemensamt utan undantag och spittering gå denna väg, och det vore att välja det minoritetsparti, som man har mest förtroende till och i förväg träffa överenskommelse med detta med bestämda förpliktelser.

E. G—k.

Vacker gåva till Revals svenska skola.

Dir. Oscar Ingman, härstädes, har till Revals svenska skola, som haft och har det mycket svårt i ekonomiskt avseende, skänkt en summa på Emk. 25.000. Det är ett kraftigt bidrag till den förestående remonten av skolans nuvarande lokal, för vilket ändamål också bidraget i första rummet avsetts.

För den vackra och välbehörliga hjälpen frambäres här ett varmt tack.

Å skolans och S. O. V:s vägnar
N. Blees.

Korkis.

Fr. o. m. öppandet av den svenska privatskolan i Korkis i fjol höst har det svenska bildningsarbetet därstädes åter påbörjat.

Vi måste förstå, att lärarinnan nog behövde äga en god portion av mod och uthållighet för att där kunna ta itu med arbetet, och att det till en början måste ha känts kallt om hjärtat. Ett tomt hus, nakna väggar i boningsrummen, främmande hyresgäster i vägen, inga vänner, inga bekanta, kyligt tillmötesgående. Det kan ju visserligen icke förnekas, att det även fanns vänliga och tillmötesgående människor, men deras antal var och är tyvärr alltför litet.

Nu är emellertid det värsta förbi.

I skolan finns det 12 barn. Enligt lärarinnans påstående äro de snälla och lydiga. Det har visserligen ställt sig svårt för barnen i en början att övergå till högsvenska, men det läses med liv och lust och resultatet av arbetet skall icke heller utebli. Så är det ju också en fröjd att få gå i skola i h e m b y n .

Till julen hade lärarinnan arrangerat åt barnen en mycket lyckad julfest. Julsånger, änglar och féer, julbock, julklappar i mängd, så att det räckte till åt alla barn i byn med julklappar. Låter det icke rart? Va'sa? Men så hade ju lärarinnan också besvär att gå runt i byn och skramla ihop pengar till julfesten. Barn och föräldrar minnas festen med tacksamhet.

Vad som angår livet för övrigt i byn så är det särskilt det religiösa, som nu har splittrat och försvagat sammanhållningen bland folket. Vid sidan av den lutherska läran förkunnar man här med stor iver även metodism. En metodistisk söndagsskola har här varit i verksambet redan över ett år.

Man har brukat ställa till här med fester. Då man vill kalla dessa fester för S. O. V.-fester, skulle jag vilja anföra följande. För det första: en fest med estnisk teaterpjäs och estniska sånger kan icke kallas svensk. Efter festen följer ett dansande och annat, vilket måste betecknas som högst opassande.

Och svenskheten och svenskan? Ja, den sitter ofta löst på som färnissa. Det förekommer, att intelligent folk med sina barn

talar estniska. Ja, sker detta på det färskas trädet, vad skall då vederfaras det torra.

Vi ha kommit med vårt ungdomsliv nu till en vågdal. Men på vågdal följer vågberg. Och splittringen och en och annan mörk händelse till trots finns det dock skäl som tala för, att vi nu börja röra oss från den djupa vågdalen upp mot vågberget.

Lärarinnan frk. O. Hallberg vill försöka få till stånd en kurs i svenska språket för ungdomen samt en syförening i Korkis. Den

länge påtänkta svenska småskolan (söndagsskolan) skall också startas i dagarna. — Och i Vichterfall ger frk. Lydia Einbluth den ena kursen i svensk kvinnoslöjd efter den andra. Kurserna äro talrikt besökta av unga flickor och omfattas med intresse.

Vi se, att våra andliga ledare härute icke uppgivas, de fälla icke modet. Och under deras ledning rör sig gärningen framåt och uppåt — från vågdal till vågberg.

A. S—g.

St. Mikael församlingen i Reval.

Statistiska uppgifter för år 1925.

Folk m ä n g d .

Reval med Nargön:	348	mankön,	429	kvinnkön	=	777
Lilla Rågö:	76	"	83	"	=	159
Stora Rågö:	91	"	107	"	=	198

515 mankön, 619 kvinnkön = 1134

Ökning från 1924 med 8 mankön och 2 kvinnkön, summa 10.

Fö d d a .

Reval med Nargö:	5	mk.,	6	kvk.	=	11
Lilla Rågö:	—	"	2	"	=	2
Stora Rågö:	3	"	2	"	=	5

8 mk., 10 kvk. = 18

Ett dödfött gossebarn på Stora Rågö.

Dö d a .

Reval med Nargö:	3	mk.,	7	kvk.	=	10
Lilla Rågö:	—	"	1	"	=	1
Stora Rågö:	1	"	2	"	=	3

4 mk., 10 kvk. = 14

Av de döda 3 personer över 80 år, den äldsta 82 år.

Vig d a .

9 par. (Förelysta 12 par).

Av de vigda 4 par i Reval, 2 par på Nargö, 2 på Lilla Rågö, 1 på Stora Rågö.

U p p l ö s t a ä k t e n s k a p .

4, alla genom endera makens död, 2 genom mannens, 2 genom hustruns.

K o n f i r m e r a d e .

Reval med Nargö:	5	gossar,	8	flickor	=	13
Rågöarna:	10	"	4	"	=	14
	15	gossar,	12	flickor	=	27

N a t t v a r d s g ä s t e r .

(hela församlingen).

89 män, 168 kvinnor = 257

Därav i hemmet 1 man och 4 kvinnor.

I n f l y t t a d e .

Reval med Nargö:	10	mankön,	14	kvinnkön	=	24
Lilla Rågö:	1	"	2	"	=	3
Stora Rågö:	—	"	—	"	=	—

11 mankön, 16 kvinnkön = 27

U t f l y t t a d e .

Reval med Nargö:	7	mankön,	14	kvinnkön	=	21
Rågöarna:	—	"	—	"	=	—

7 mankön, 14 kvinnkön = 21

Av in- och utflyttade hava 3 personer allenast överförts från Nargö till Lilla Rågö.

Reval, den 1 januari 1926.

Erik Petzäll.

Trafikaktiebolaget MÄLAREN-HJÄLMAREN

TELEFONER: för passageraretrafiken 56-28, Norr 12-57, för godstrafiken Norr 12-99

Reguljära linjer: Stockholm — Köping — Kungsör — Arboga — Örebro
 Stockholm — Strängnäs — Västerås — Enköping
 Stockholm — Drottningholm — Sigtuna — Skokloster
 Stockholm — Ärna Ekerö, Björko, Adelsö och Svartsjölandet.

ANGÅENDE AVGÅNGSTIDERNÄ: SE DAGSPRESSEN

Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
 Uniforms- och Sportatklär för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

MILITAR EKIPERINGS A.-B. (MEA)

Hamngatan 3 A

STOCKHOLM

Norrmalmsgorg

M. DUBOIS, UPPSALA
 BAGERI- OCH KONDITORI A.-B.
 rekommenderas

Telefoner: Konditoriet 1523 - Bageriet 2780 - Kontoret '9

Olof Almér

Tel. 531 Kristianstad Tel. 163
 Välsorterat Fin- o. Grovbageri

INGEN VET VAR
 haren har sin gång,
 men en var vet, att

PIX - PASTILLER

finnas överallt. Säljes i askar å 25 och 50 öre.
 Ensamtilverkarer:

Pix Aktiebolag, Gävle

Rylander & Rudolfs Fabriks A.-B.

Henriksdal, Sverige

Telegramadr.: "Rudolfs" Telefon 4 40 & 144 40

Tillverka telefonkol och dynamoborstar lämpliga för alla i marknaden förekommande apparater och maskiner. Begär offert.

Första inhemska

Försäkrings-Aktiebolaget

Eesti Lloid

Reval, Långgatan (Pikk) 28.
 Tel. 6-24 & 17-03.

Livförsäkring
 Brandförsäkring
 Transportförsäkring
 Olycksfall-
 försäkring.

De av bolaget hittills utbetalade skadesummorna belöpa sig på
 Emk. 80.000.000.—

Försäkra Edert liv och Eder egendom medan tid är!

VILTSKINN

Räv, Utter, Mård, Hermelin, Ekorre, Harre o. Kanin uppköpas till allra högsta pris

Vi beta' a högsta priser, då skinnen huvudsakligen äro för egen fabrikation. Prisiista sändes mot porto.

Fougstedts Pälsvarufabrik, Malmö 4

Järnvägsrestauranten, Malmö

i nya hembrevliga lokaler med ingång från Skeppsbron

Fullständig restauräntrörelse.
 Smörgåsbuffé - Konditoriavdelning

Bageriidkarnes Jäst-Aktienbolag

hållbar och jäskraftig

Pressjäst

är oöverträffad.

Återsförsäljare antagas där vi förut icke äro representerade.

Post- och telegrafadress:

Jästängen, STOCKHOLM.

Större och mindre

Skogsparker på rot

såväl som

sågtimmer

köpes kontant av Säfveåns A. B.
 Göteborg

EGONLINIEN

uppehåller regelbunden trafik Göteborg med alla mellanliggande svenska hamnar till

Karlskrona—Danzig—Libau—
 Riga—Reval—Hälsingfors.

GÖTEBORG
 K Ö R

OLOF ASKLUNDS

BRÖD.

Det ar bäst.

Medlemsavgifter till Svenska Odlingens Vänner för 1925,

som hittills ännu icke erlagts, torde fortats möjligt betalas. Riddaregatan 3 alla dagar kl. 10—1.

Den, som är förständig att ej låta sig döras av allt utländskt köper alltid svenska varor. En gammal välkänd firma lämnar alltid köparen bästa garanti att vid inköp erhålla största valuta för sina penningar.

Våra tillverkningar:

SALUBRIN
 SPRITÄTTIKA
 AROMA ÄTTIKSPRIT

Eau de Cologne:

Extrait Double CARITA

Extrait Quadruple DELILA

Härvatten: Lotion GAMBO

Lavendelvatten: Extrait Triple GARITA äro var i sitt slag marknadens yppersta och därtill billigaste fabrikater. Därför garanterar

A.-B. P. HAKANSSON, ESLÖV.

Ormsö kooperativa handelsförening
 säljer sin

motorbåt "Imatra"

Närmare underrättelser genom
 ordförande

Anders Wikström,
 Ormsö.

Falkenberg

Använd

Extra vetemjölet

„ÖRNE"

RYLANDER & RUDOLPHS

FABRIKS A.-B.

Henriksdal, Sverige

Tel.-adr. „Rudolfs". Rt. 440 & 14440

Tillverka telefonkol och dynamoborstar, lämpliga för alla i marknaden förekommande apparater och maskiner. — Begär offert!

Vid 22:dra allmänna lantbruksmötet i Göteborg år 1923 erövrade

Thermaenius Trösverk

hederspris, guldmedalj och fem I:sta pris.

Nya Herkules Slättermaskiner I:sta pris

Nya Fortuna Gröpkvarnar I:sta pris

Salix Radsåningsmaskin I:sta pris

Generalförsäljare:

KULLBERG & Co A.-B. Katrineholm

Svenska Sockerfabriks

A. B., Malmö.

Bitsocker, förpackat i paket om 2 å 2½ kg, finnes till salu hos alla specialhandlare.